

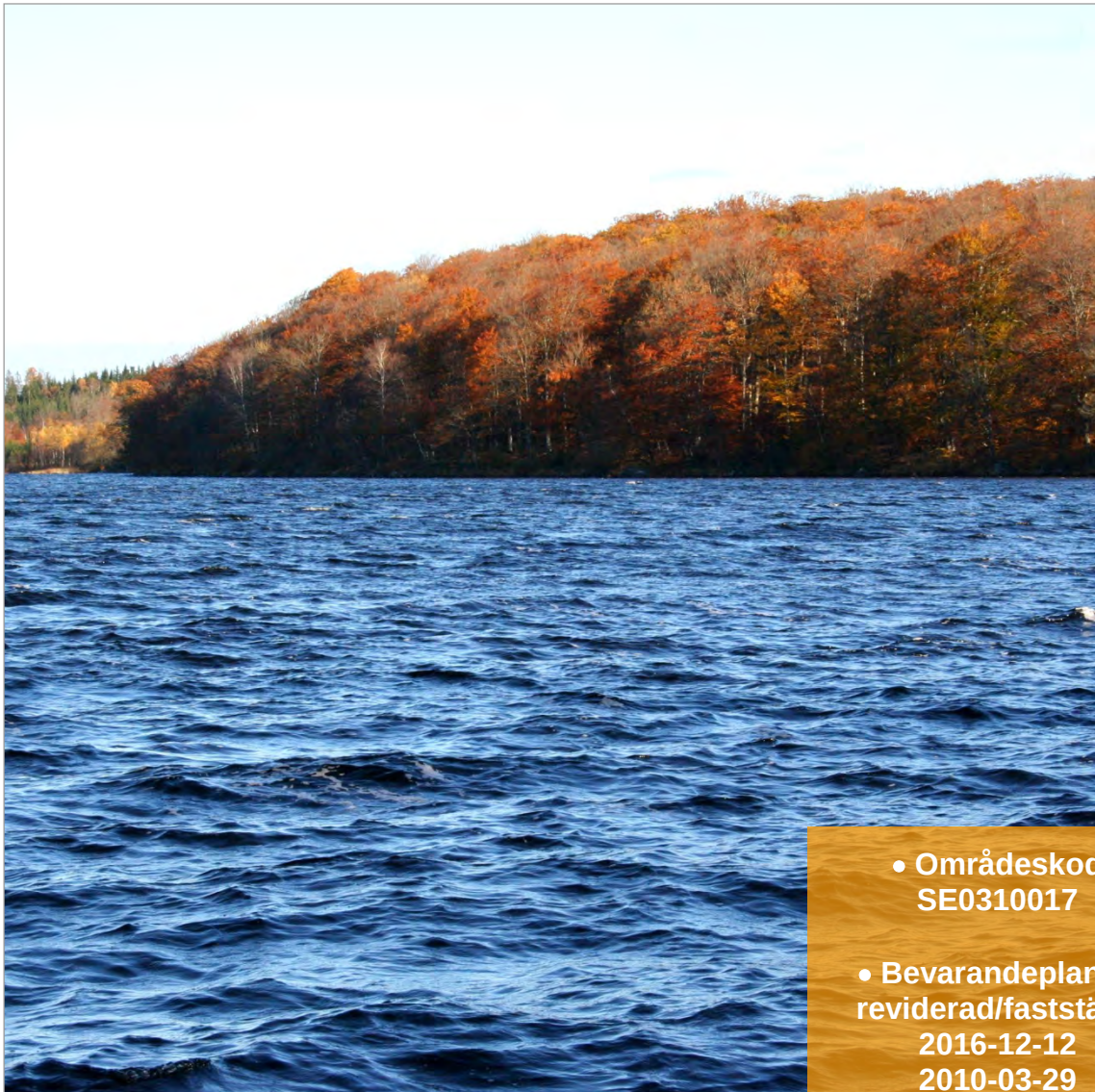

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Bevarandeplan för Natura 2000-område

Fegen (östra)

- Områdeskod
SE0310017

- Bevarandeplanen
reviderad/fastställd
2016-12-12
2010-03-29

- Beteckning
0600-40-0017

Bakgrund

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut Natura 2000-områden. Genom utpekandet åtar sig länderna att naturmiljöerna och arterna i varje område långsiktigt ska bevaras. Natura 2000-nätverket är viktigt i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I de båda direktiven listas särskilt värdefulla naturmiljöer och arter.

Bevarandeplan

Bevarandeplanen beskriver området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturmiljöer och arter som ska vara i gynnsamt bevarandetillstånd. Även vad som kan påverka Natura 2000-området negativt, behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, liksom uppföljning beskrivs också. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen och kan revideras när ny kunskap tillkommer eller om omständigheterna i eller utanför området ändras.

Lagstiftning

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kapitlet 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Tillstånd krävs inte för de åtgärder som behövs för skötseln av naturmiljöerna i området. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument utan ett underlag för prövningar av eventuella åtgärder i Natura 2000-området.

Kontakt

Vid frågor om Natura 2000 kontakta Länsstyrelsen:

- Telefon växel: 010-22 36 000
- E-post: jonkoping@lansstyrelsen.se

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0310017 Fegen (östra)

Kommun: Gislaved

Områdets totala areal: 2050,8 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-12

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2010-03-29

Markägarförhållanden:

Statligt, kyrkan, kommunalt, privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: 1996-03-01, regeringsbeslut M96/867/4, pSCI: 1995-12-01, SCI: 2005-01-01,

SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

3130 - Ävjestrandsjöar

6510 - Slåtterängar i låglandet

7110 - Högmossar

9070 - Trädklädd betesmark

9110 - Näringsfattig bokskog

1308 - Barbastell, *Barbastella barbastellus*

A001 - Smålom, *Gavia stellata*

A002 - Storlom, *Gavia arctica*

A094 - Fiskgjuse, *Pandion haliaetus*

A193 - Fisktärna, *Sterna hirundo*

Övriga arter som utgjort grund för utpekandet:

A028 - Gråhäger, *Ardea cinerea*

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000 är att säkerställa den långsiktiga överlevnaden för Europas mest värdefulla och hotade naturtyper och arter. I varje enskilt Natura 2000-område är syftet att prioriterade naturtyper och arter bevaras så att området på bästa sätt bidrar till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

Natura 2000-området Fegen (östra) utgörs av de delar av sjön Fegen och angränsande landområde som ligger inom Jönköpings län och som ingår i naturreservatet Fegen. De prioriterade bevarandevärdena är sjön Fegen och omgivande mark med höga naturvärden som är naturtypsklassad till näringsfattig bokskog, högmossar, trädklädd betesmark och slåtterängar i låglandet. Även bevarandet av livskraftiga populationer av de utpekade EU-arterna barbastell, smålom, storlom, fiskljuse och fisktärna är prioriterat.

Motivering: Sjön Fegen är en skyddsvärd sjö och hyser bland annat landets enda bestånd av vårlekande siklöja, ett rikt fågelliv och ett flertal rödlistade kärlväxter. I Fegen finns även den rödlistade fladdermusarten barbastell och ett flertal fåglar upptagna i EU:s fågeldirektiv, vilket gör området betydelsefullt för det långsiktiga bevarandet av dessa arter.

Prioriterade åtgärder: Hänsyn i omgivande mark för att värna vattenkvaliteten och bevara en ekologiskt funktionell kantzon. De naturområden som ingår i skötselområdena för naturreservatet Fegen ska skötas enligt fastställd skötselplan för att främja områdets naturvärden och en hög biologisk mångfald.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Fegen är beläget i västra delen av det sydsvenska höglandet där Sjuhäradsbygdens kuperade, brutna landskap går över i den något flackare smålandsterrängen. Sjön ligger i en sprickdal som löper i nordostlig-sydvästlig riktning, vilken korsas av mindre sprickdalar i vinkelrät riktning. Fegen ligger på ungefär 132 meters höjd över havet och omgivande marker går upp till ungefär 175 m.ö.h. Området ligger i gränstrakterna mellan Västra Götalands, Jönköpings och Hallands län och delas mellan Svenljunga, Gislaveds och Falkenbergs kommuner. Fegen avsattes som naturvårdsområde 1980, främst på grund av förekomsten av vårlekande siklöja, det rika fågellivet och områdets stora betydelse för det rörliga friluftslivet. Under 2007 och 2008 har en skötselplan för området tagits fram och i och med det kallas området hädanefter för naturreservatet Fegen.

Fegen har en varierad strandkontur med små grunda skyddade vikar och utskjutande uddar samt ett 70-tal öar och skär. Sjön är näringsfattig och har ett största djup på 38 meter. Tillrinningsområdet är 161 km² stort och domineras av skogs- och myrmark. Avrinningen sker huvudsakligen via Svansjöarna och Götshults kanal till Kalvsjön, men gick ursprungligen via Spångån vid Gammalsjö. Sjön ingår i Lillåns del av Åtrans avrinningsområde. Vattenståndet i Fegen regleras idag via den regleringsdamm som finns vid Götshult mellan Södra Svansjön och Kalvsjön. Sjön innehåller den ovanliga och skyddsvärda vårlekande siklöjan. Denna ekotyp av siklöja finns endast, såvitt känt idag i fyra sjöar i världen. Förutom vårsiklöja finns ytterligare 16 fiskarter i sjön, nämligen gädda, abborre, gös, gers, bergsimpa, storsik, siklöja, mört, sarv, braxen, björkna, ruda, benlöja, sutare, lake och ål, varav sikfiskar och siklöja är typiska arter för naturtypen ävjestandsjöar. På botten och stränder finns dessutom ett flertal rödlistade eller ovanliga vatten- eller våtmarksanknutna kärlväxter, t ex skaftslamkrypa och flytsäv. Fegen kalkas årligen enligt regional plan för kalkning och uppföljning sker två gånger/år vid två platser i sjön.

Vattenförvaltningens senaste klassning av Fegen ger sjön måttlig ekologisk status. Sjön uppnår ej

god kemisk status med avseende på kvicksilver och PBDE, då gränsvärdena för dessa ämnen överskrider i alla Sveriges ytvattenförekomster. Att den ekologiska statusen är måttlig beror främst på förekomst av vandringshinder upp- och nedströms som förhindrar naturlig vandring av fisk och andra vattenorganismer. Försurning och förekomst av vandringshinder är aktuella miljöproblem i Fegen.

Fegen omges huvudsakligen av skogsmark med ett stort inslag av mossar. Skogen domineras av produktionsgranskog men vid eller i nära anslutning till sjön finns ett tiotal mindre områden som är utpekade av Skogsstyrelsen som skogliga nyckelbiotoper, därtill kommer flera områden som är utpekade som objekt med höga naturvärden. Lövinslaget är ganska måttligt, ungefär 5 %. Här och var finns små partier med mera värdefull natur, främst bokskog och ädellövmiljöer med grova ekar och andra ädellövträd. Bokskogsmiljöer finns främst vid Sandvik, men små förekomster finns även söder om Ekenäset och på Hylltan. Miljöer med grova och i övrigt värdefulla ädellövträd finns i Sandvik, Strättebo och Sotanäs. Floran i bokskogarna och övriga ädellövmiljöer är relativt rik, framför allt på lavar och mossor som kräver hög och jämn fuktighet.

Odlingsmarker finns spridda, mest kring ensamliggande gårdar, runt sjön. Särskilt tilltalande för ögat är de kring Finnanäs, Sotanäs och Joarsbo. Runt säteriet Gammalsjö finns både åkrar och park med grova lövträd. Bevarade naturbetesmarker är inte så många. De största arealerna som betas eller kan betas är före detta åkermark. Vid Sandvik och Gammalsjö förekommer bete på gammal inägomark som delvis sannolikt bestått av ängs- och hagmark.

Även våtmarker finns inom området. Här finns i stort sett alla typer av mossar, tillsammans med fattigkärr, sjöstrandsanknutna kärr och tjärnar. Våtmarksmiljöer finns t.ex. vid Barmen vid Finnanäs som också har förbindelse med den stora Ammamossen norr om reservatet och är mångformigt och relativt lite påverkat. Barmen är en vik som övergår i våtmarker och som är av betydelse för fågellivet.

Sjön med omgivningar har en skyddsvärd fågelfauna. Fegenområdets sjörika skogsbygd med sin förekomst av framför allt storlom, smålom och fiskgjuse har sedan länge uppmärksamats i ornitologiska sammanhang. Fegens häckfågelfauna är inte artrik men det är karaktärsarterna storlom och fiskgjuse som på ett särskilt sätt sätter sin prägel på sjön. Här finns även arter som mindre hackspett, spillkråka och smålom vilka födosöker eller häckar i reservatet.

Stora delar av Natura 2000-områdets fastmark består av skogsmark där aktivt skogsbruk bedrivs. Endast små delar är klassade till en naturtyp (t.ex. högmossa och bokskog).

Vad kan påverka negativt

- Förändring av sjöns naturlighet och flödesregim, t.ex. vandringshinder, reglering, dikning, vattenuttag, grumling, för reglerade vattendrag även ekologiska försämringar som sänkt minimitappning, ökad korttidsreglering etc.
- Skogsbruk i närområdet utan lämnande av skyddszoner i sådan utsträckning som behövs av hänsyn till växt- och djurlivet, kulturmiljön och landskapsbilden (se Skogsvårdslagen 30 § och dess föreskrifter).
- Avsaknad av ekologiskt funktionell kantzon.
- Försämrade vattenkvalitet genom påverkan av föroreningar, näringsämnen,

bekämpningsmedelsrester, grumling, humusämnen etc., t.ex. körskador i skogsbruk, läckage av näringsämnen eller bekämpningsmedelsrester, dagvatten som kan påverka vattenkvaliteten.

- Rensning av till sjön mynnande diken, om det innebär att fisket kan skadas (se 11 kap. 15 § Miljöbalken om skyldighet att göra anmälan till länsstyrelsen om fisket kan skadas, avser både allmänt och enskilt fiske och både yrkesfiske och fritidsfiske).
- Förändring av sjöns naturliga artsammansättning och konkurrensförhållanden, t.ex. påverkan av främmande arter, genom utsättning av främmande arter, för hårt eller ensidigt fisketryck etc.
- Minskning av arealen naturliga strandmiljöer, t.ex. exploatering utmed sjön etc.

Generella texter kring vad som påverkar naturtyper och arter negativt finns även i Naturvårdsverkets naturtyps- och artspecifika vägledningar.

Bevarandeåtgärder

Fegen beslutades som naturreservat år 2010. Innan dess var området var sedan år 1980 ett naturvårdsområde.

Fegens vattenregim är reglerad i vattendom. De tre berörda länsstyrelserna hemställde i dec 2006 till Kammarkollegiet att genomföra följande utredningar:

- Kartering av lekplatser för sik och höstlekande siklöja i Fegen.
- Inventering av vattenväxter (makrofyter) i Fegen.
- Utredning om hur höstlekande siklöja, sik och vattenväxter påverkas av den nuvarande regleringen och regleringen under försöksperioden 1997-2003.
- Konsekvenser av att höja sänkingsgränsen i Fegen med ytterligare 1 dm, till nivån 131,60.

Syftet med utredningarna är att ta fram ytterligare beslutsunderlag för en omprövning av gällande vattendom. Länsstyrelserna anser att ovanstående behöver utredas för att säkerställa att naturvårdsnyttan med ändrad vattendom blir tillräckligt bra.

Fegens Fiskevårdsområdesförening. Fiskevårdsplan för sjön är framtagen 2004. Kring hela sjön gäller utökat strandskydd, 300 m.

Både dammfladdermus och barbastell är bland de sällsyntaste fladdermusarterna i Västeuropa och hotade i ett flertal länder. Barbastellen och dammfladdermusen är klassade som Nära hotade (NT) på den globala rödlistan 2008. Båda arterna är rödlistade i Sverige, barbastellen är klassad som Sårbar (VU) och dammfladdermusen som Starkt hotad (EN). Arterna är fredade (3 § i jaktlagen (1987:259) och upptagna i Artskyddsförordningen (2007:845). Artskyddsförordningen förbjuder störning och gäller också dess boplatser året runt. Artskyddsförordningen förbjuder också import, export och förvaring av levande exemplar samt försäljning av levande och döda exemplar av båda arterna. (Vissa undantagsregler finns angivna i artskyddsförordningen).

Skötselåtgärder:

Fegen (östra) är ett naturreservat med aktuella föreskrifter och skötselplan. Skötselåtgärder för att bevara och utveckla områdets skötselområden beskrivs utförligare i reservatets skötselplan.

Kalkning enligt kalkplan.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske

enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**3130 - Ävjestrandsjöar**

Areal: 640,4 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Sjön Fegen är klassad som ävjestrandsjö.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Ävjestrandsjöar ska ha relativt klart vatten och präglas av naturliga vattenståndsfluktuationer. Sjön ska ha stränder som tidvis blottläggs och som under dessa perioder hyser annuell pionjärvegetation. Området ska nå minst god ekologisk status enligt vattenförvaltningens miljökvalitetsnormer. Vattnet ska inte påverkas av gödning eller skogsbruk i sjön s närområde. Artsammansättningen ska vara naturlig och det ska vara fria vandringsvägar i anslutande vattensystem. Vattnet ska ha inslag av typiska arter som t.ex. notblomster, strandpryl och öring. Sik och vårlekande siklöja ska finnas i livskraftiga och reproducerande bestånd. Det ska finnas förutsättningar för storlom att häcka i anslutning till sjön. Arealen ävjestrandsjöar ska vara minst 640 hektar vid medelvattenstånd.

Bevarandetillstånd

Måttligt bevarandetillstånd: att den ekologiska statusen är måttlig beror främst på förekomst av vandringshinder upp- och nedströms som förhindrar naturlig vandring av fisk och andra vattenorganismer. Förurning och förekomst av vandringshinder är aktuella miljöproblem i Fegen.

6510 - Slätterängar i låglandet

Areal: 0,4 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Slätterängen ligger i det östra hörnet av Sandviksområdet. Ängen ägs av Naturvårdsverket och ingår i naturreservatet Fegen.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Slätterängar i låglandet ska vara artrika, präglade av en lång kontinuitet av slätterängsskötsel och ha en naturlig näringsstatus. Naturtypen ska vara öppen, men ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt områdets biologiska mångfald och får förekomma. Slättermarkernas höga värde för många hotade artgrupper, som t.ex. slättergynnade kärlväxter, fjärilar och vildbin, ska främjas och bevaras genom årlig hävd och lämplig skötsel. Typiska arter för naturtypen som t.ex. prästkrage, hirsstarr och slätterfibbla ska vara vanligt förekommande. Arealen slätterängar i låglandet ska minst vara 0,4 hektar.

Negativ påverkan

Bevarandeåtgärder

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd. Naturtypen är ganska välbevarad och i huvudsak har kvar viktiga strukturer och funktioner. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

7110 - Högmossar

Areal: 52,1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen högmossar finns fördelade på tre områden i Jönköpings län. Mossarna är relativt opåverkade av diken.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Högmossarna ska vara näringsfattiga, ha en ostörd hydrologi, bevarat laggkärr och ett tydligt välvt mosseplan med pågående torvbildning. Trädsiktets täckningsgrad ska bibehållas eller minska, fältsiktet ska vara naturligt lågvuxet och bottensiktets inslag av vitmossa ska bibehållas eller öka. Det ska finnas en diversitet av strukturer inom naturtypen vilket skapar goda förutsättningar för biologisk mångfald. Dessa är t.ex. tuvor, strängar, höljor och gölar. Det ska finnas ett gott inslag av typiska arter för naturtypen, som t.ex. rundsileshår, dystarr, grönbena och ljunpipare. Arealen högmossar ska vara minst 52 hektar.

Negativ påverkan

Bevarandeåtgärder

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd. Naturtypen är ganska välbevarad och i huvudsak har kvar viktiga strukturer och funktioner. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

9070 - Trädklädd betesmark

Areal: 1,94 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen finns i östra kanten av Sandviksområdet, på mark som ägs av Naturvårdsverket och ingår i naturreservatet Fegen. Området består av tidigare betad mark med grova lövträd.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

De trädklädda betesmarkerna ska vara präglade av bete, ha en mosaikartad struktur, en naturlig näringsstatus och en riklig förekomst av gamla hävdpräglade träd. Den biologiska mångfalden ska vara hög och knuten till de solbelysta träden såväl som till markens flora. Området ska hävdas med bete och igenväxningsvegetation får endast förekomma sparsamt. Typiska arter för naturtypen som t.ex. gul dropplav, knägräs och mindre bastardsvärmare ska vara vanligt förekommande. Arealen trädklädda betesmarker ska vara minst 1,9 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

9110 - Näringsfattig bokskog

Areal: 14,54 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen finns i Sandviksområdet som ägs av Naturvårdsverket och ingår i naturreservatet Fegen. Naturtypen representeras av gammal bokskog där de äldsta bokarna är av jätteträdskaraktär och över 30 meter höga. I bokskogen finns rikligt med liggande och stående död ved i olika nedbrytningsstadier. Flera rödlistade moss- och lavararter har noterats, bl a bokvårtlav, bokfjädermossa, bokkantlav, lunglav m fl.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Den näringsfattiga bokskogen ska vara olikåldrig och ha inslag av gamla träd, mulmträd och död ved. Bok ska vara det dominerande trädslaget i de övre trädskikten. Skogen ska ha, eller utvecklas mot, naturskogskaraktär och hysa en hög biologisk mångfald. Typiska arter av mossor och lavar för naturtypen, som t.ex. fällmossa, guldlockmossa och bokvårtlav ska förekomma i området. Lunglav ska förekomma på ett flertal träd. Arealen näringsfattig bokskog ska vara minst 26 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

1308 - Barbastell, Barbastella barbastellus

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Barbastellen lever i första hand på flygande småfjärilar och den behöver lämpliga födosöksområden om ca 20-40 ha/ individ. Dessa kan vara trädklädda ängar och hagmarksmiljöer, forna utmarksskog, lövskog med gamla träd och äldre träd- och buskrika trädgårdar. Omvandlas dessa till helt öppna miljöer, eller likåldriga gran- och tallplanteringar förlorar de sin funktion för barbastellen, då den undviker den här typen av miljöer. Det är därför betydelsefullt att gamla skogar med naturlig åldersvariation och luckighet bevaras i barbastellens jaktområde, t.ex. genom ett hänsynsfullt skogsbruk med en kontinuitet av träd och brynmiljöer. Totalavverkningar gör istället att området förlorar sin betydelse för barbastellen för en lång tid framöver.

Yngelkolonier etableras i byggnader eller i hålträd. Barbastellerna jagar oftast nära kolonierna men kan stundom flyga längre sträckor för jakt i skogen eller i grannbyarnas naturbetesmarker etc. Vid dåligt väder använder de ofta vind- och regnskyddade "lövtunnlar" i form av markvägar ut mot utmarken/skogen, omgivna av tätt lövverk såsom hasselbuskage.

Mer generell information om arten finns i Naturvårdsverkets artspecifika vägledning.

Bevarandemål

Barbastell ska finnas i en livskraftig och reproducerande population. Barbastellens födosöksområde ska vara av god kvalitet och trädbärande naturbetesmark, ängar och äldre trädgårdar ska fortsättningsvis hållas öppna med bete och annan skötsel. Tillgången på lämpliga koloniplatser i form av gamla grova-, hamlade träd, hålträd samt äldre ekonomibyggnader ska behållas eller öka. Arealen äldre bokskog och hävdad mark inom naturreservatet Fegen (östra) ska vara minst 2,3 hektar.

Negativ påverkan

Barbastell hotas främst av försämring/förstörelse av biotoper viktiga för födosök och kolonier, vilket t.ex. kan ske genom:

- Avverkningar av värdefulla lövskogsmiljöer.
- Igenväxning och upphörd hävd (särskilt av bete och slåtter)
- Att lämpliga boplatser förstörs.

Arten påverkas också negativt av t.ex. olämpligt lokaliserade vindkraftverk eller annan verksamhet som riskerar att barbastell skadas/dör.

Mer generell information om vad som påverkar arten negativt finns i Naturvårdsverkets artspecifika vägledning.

Bevarandetillstånd

Okänt bevarandetillstånd.

A001 - Smålom, *Gavia stellata*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Smålommen vill ha tillgång till lämpliga bytesdjur vilket i svenska insjövattnen innebär främst småvuxen mört- eller laxartad fisk eller vatten med goda bestånd av siklöja. Lämpliga häckningsplatser utgörs i allmänhet små och fisktomma skogstjärnar och myrgölar med flacka, gungflyartade stränder och med små gungflyholmar. Tillgång till områden med minimal mänsklig störning är viktigt. Arten är störningskänslig främst under ruvningen. Smålom häckar kring Fegen och använder Fegen som fiskevatten.

Mer generell information om arten finns i Naturvårdsverkets artspecifika vägledning.

Bevarandemål

Fegen ska vara en lämplig sjö med rik tillgång på bytesdjur för födosökande smålom i livskraftigt bestånd. Arten är knuten till sjön som ska vara 640 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd. Smålom ses årligen födosöka i sjön. Förutsättningarna är goda att Fegen är en lämplig sjö för födosökande smålom även på lång sikt.

A002 - Storlom, *Gavia arctica*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Storlommen behöver tillgång till lämpliga bytesdjur, dvs. fiskar, i viss mån vatteninsekter. Den behöver även lämplig plats att bygga sitt bo på, vilket nästan uteslutande innebär öar, särskilt mindre holmar och skär, belägna i klarvattenssjöar. Tillgång till områden med minimal mänsklig störning är viktig. Arten är störningskänslig under häckningen (maj-juli/augusti), främst under ruvningsperioden. Storlom är en vanlig häckfågel i Fegen.

Mer generell information om arten finns i Naturvårdsverkets artspecifika vägledning.

Bevarandemål

Fegen ska vara en lämplig sjö för häckande och födosökande storlom som ska finnas i livskraftigt bestånd. Arten är knuten till sjön som ska vara 640 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd. Det finns flera rapporter om häckande storlom. Förutsättningarna är goda att Fegen är en lämplig sjö för häckande storlom även på lång sikt.

A094 - Fiskgjuse, Pandion haliaetus

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fiskgjusen är helt beroende av tillgång till öppet vatten inom sitt hemområde eftersom födan nästan uteslutande består av fisk. Den fångar endast ytligt gående fisk, ned till maximalt en halv meters djup. Fiskgjusen är beroende av lämpliga träd för sitt bobygge. Det vanligaste trädslaget är tall där det stora risboet byggs i toppen av plattkronade, kraftiga träd, så att utsikt fås över omgivningen. Fiskgjusen är ofta störningskänslig vid boplatsen.

Mer generell information om arten finns i Naturvårdsverkets artspecifika vägledning.

Bevarandemål

Fegen ska vara en lämplig sjö för häckande och födosökande fiskgjuse som ska finnas i livskraftigt bestånd. Arten är knuten till sjön som ska vara 640 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd. Det finns flera rapporter om häckande fiskgjusar. Förutsättningarna är goda att Fegen är en lämplig sjö för häckande fiskgjuse även på lång sikt.

A193 - Fisktärna, *Sterna hirundo*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fisktärnan har i Sverige en stor utbredning med häckningar på både längs kusterna och i insjöar. Denna gracila tärna övervintrar längs Afrikas västkust och brukar ses i våra trakter kring slutet av april. Fisktärnan behöver tillgång på fiskrika sjöar och/eller grunda kustområden samt störningsfria häckningsplatser. För att större kolonier ska kunna etableras krävs rovdjursfria områden; framför allt mink och räv bör ej nå häckningsplatserna.

Mer generell information om arten finns i Naturvårdsverkets artspecifika vägledning.

Bevarandemål

Fegen ska vara en lämplig häckningsplats för fisktärna som ska finans i livskraftigt bestånd. Fisktärna gynnas av öar med låg vegetation och stabil vattennivå under häckningstid. Arten är knuten till sjön som ska vara 640 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd. Årligen häckar enstaka par i Fegen. Förutsättningarna är goda för att bevara arten som häckfågel även på lång sikt.

Övriga arter som utgjort grund för utpekandet:**A028 - Gråhäger, *Ardea cinerea***

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Gråhäger är en vanlig häckfågel i Sverige. Vanligtvis bygger gråhägern bon högt upp i träd vid insjöar. Arten lever av fisk.

Bevarandemål

Fegen ska vara en lämplig sjö för häckande och födosökande gråhäger som ska finnas i livskraftigt bestånd. Arten är knuten till sjön som ska vara 640 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd. Det finns flera rapporter om häckande gråhäger. Förutsättningarna är goda att Fegen är en lämplig sjö för häckande gråhäger även på lång sikt.

Dokumentation

Alexandersson, H. 1975. Fegen – Kalvsjön. Översiktlig ornitologisk inventering.

Länsstyrelsen i Hallands, Jönköpings och Älvsborgs län.

Blank, H. 2008. Fladdermusfaunan i Jönköpings län. Länsstyrelsen i Jönköpings län. Meddelande 2008:33.

Havs- och vattenmyndigheten. 2014. Vårsiklöja (*Coregonus trybomi*).

Länsstyrelsen i Hallands län, 2010. Beslut om naturreservatet Fegen. Beteckning 511-3356-06.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2004. Fiskevårdsplan Fegen. Meddelande 2004:45.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2009. Värdefulla vatten i Jönköpings län. Meddelande 2009:23.

Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2010. Beslut om naturreservatet Fegen. Beteckning 511-12212-05.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2010. Skötselplan för naturreservatet Fegen
avseende del som ligger i Gislaveds kommun. Beteckning 511-12212-05.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 2010. Beslut om naturreservatet Fegen. Beteckning 511-43627-05.

Naturvårdsverket. 2011. Barbastell.

Naturvårdsverket. 2015. Åtgärdsprogram för barbastell 2015-2019.

Skogsvårdsstyrelsen. 2004. Underlag till skötselplan för Natura 2000 området Fegen.

Svenska lomföreningens skrivelse till NV, april 2004. Förslag på åtgärd för att minska problem med vattenståndsvariationer.

Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Naturvårdsverket 1996 och 2007.

Skogsvårdsstyrelsen. Nyckelbiotopsbeskrivningar.

VISS (Vatteninformationssystem Sverige). 2015. Fegen.

Bilagor

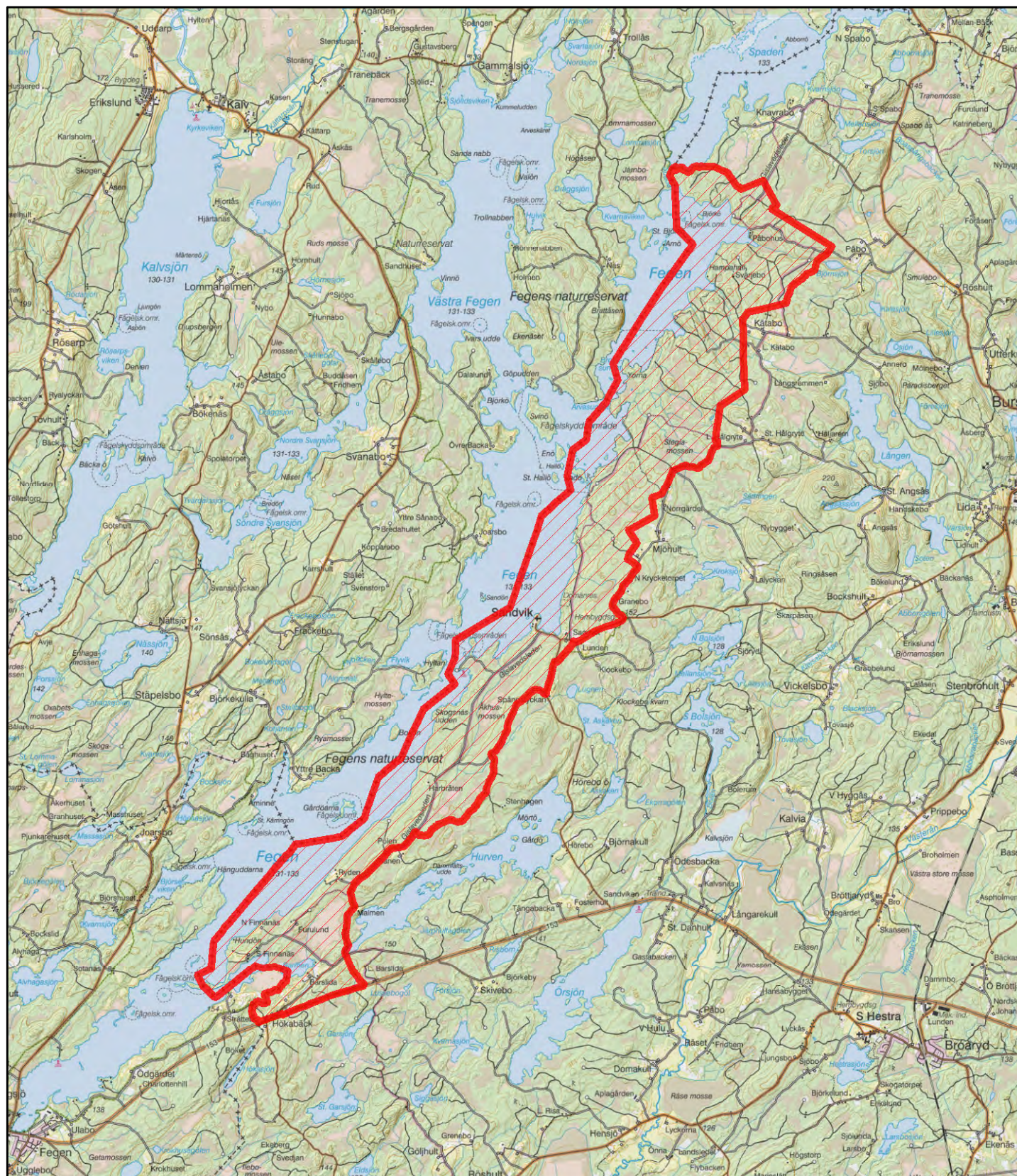
Kartbilaga (översiktskarta och naturtypskarta).

Natura 2000-område

Fegen (östra)

(SE0310017)

Bilaga
översiktskarta

1:80 000

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

Natura 2000-område

Fegen (östra)

Natura 2000-område

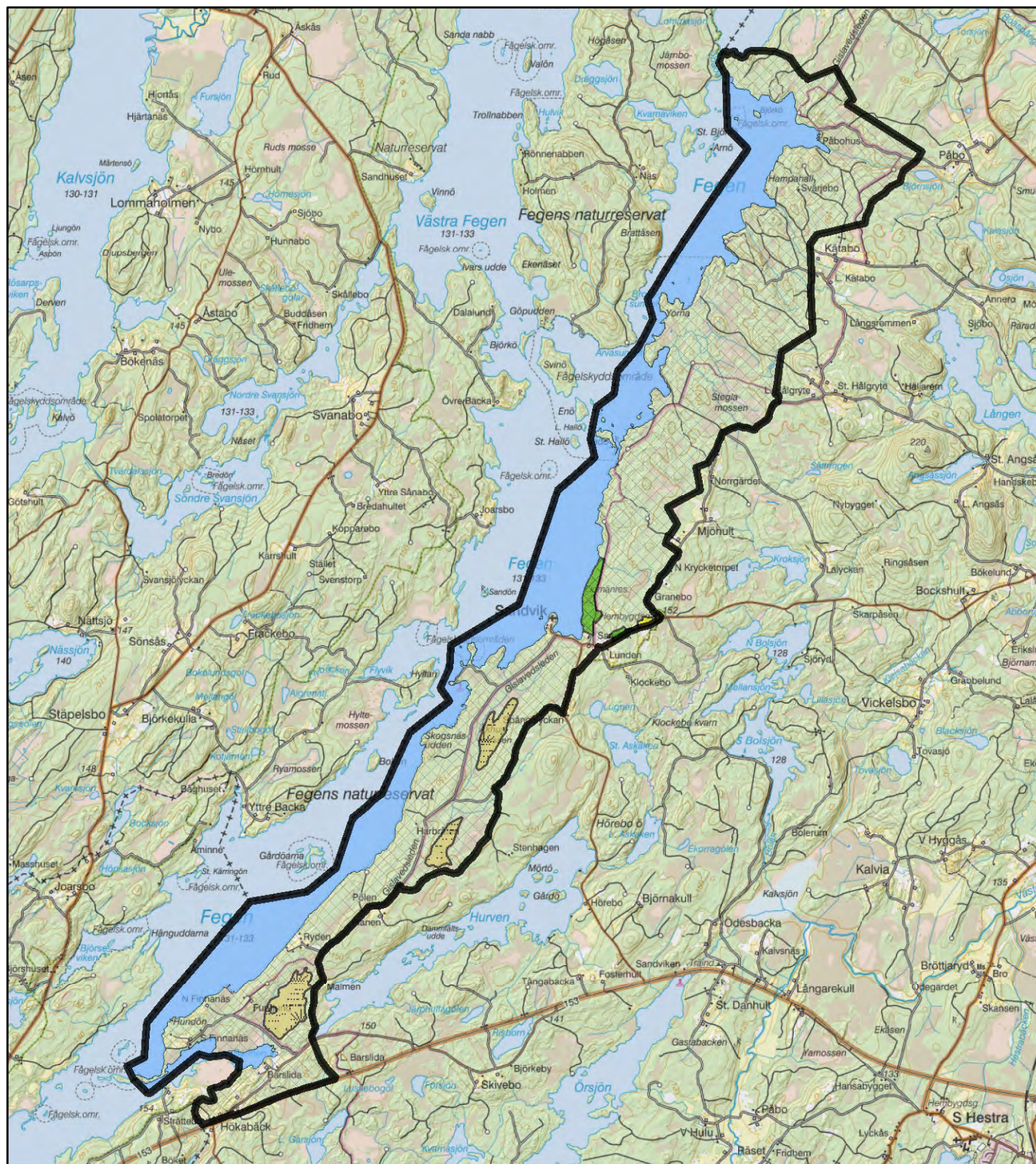
Fegen (östra)

(SE0310017)

Bilaga
naturtypskarta

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

Naturtyper

Ävjestrandsjöar (3130)	Näringsfattig bokskog (9110)
Slätterängar (6510)	Ej Natura 2000-habitat
Högmossar (7110)	
Trädklädd betesmark (9070)	

1:65 000

